

זרע שמשון

רבי שמשון חיים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמאי ועינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתם סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומזוני טבי.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשאריות כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הנה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקו"יגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב ענמה להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שיומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזיג זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יחיה בכוחי, אקוה שלא לחיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תנוכי.

אתוון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסייע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

צדקת הצדיק

רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

חזון יחזקאל

רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הג"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספדו בשעת הלילה הכריז:
נצטויתי מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שהבטיח שילמליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רבבות אפרים ארח ח"ב עמוד
רמ"ח, מלך ביפו פרק מ"ב).

בן לאשרי

רבי יצחק ב"ר אשר
אנשי הבורגן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

שערי זבול

רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

מלליצי יושר

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' יוסף ב"ר אברהם ריס זי"ע

הקובע מקום לתפילתו מסלק את החיצונים. אמרו (ברכות ז'): אמר ר' יוחנן משום רשב"י, כל הקובע מקום לתפלתו אויביו נופלים תחתיו, שנאמר 'ושמתי מקום לעמי ישראל ושכן תחתיו'. ועוד אמרו שם: אמר רב חלבו אמר רב הונא כל הקובע מקום לתפלתו אלקי אברהם יהיה בעזרו, וכשמת אומרים עליו אי חסיד אי עניו מתלמידיו של אברהם אבינו, ואברהם אבינו מנא לן דקבע מקום, דכתיב 'וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם', ואין עמידה אלא תפלה, שנאמר 'ויעמוד פינחס ויפלל'. וצ"ב למה צריך קביעות מקום לתפילה, ולמה דוקא יש לו שכר זה שאויביו נופלים תחתיו. ויש לתרץ, דמצינו בחליצה דבעינן קביעות מקום, כדאיתא בשו"ע (אבה"ע סי' קס"ט ס"ה) דצריכים הדיינים לקבוע מקום לחליצה. ויש שם בה ג' טעמים, הטעם הפשוט הוא כדי שיתפרסם הדבר, ובדברי הב"ח נמצא עוד טעם דבעינן שיעשה מעשה דמוכח לשם מצוה. וחכמי האמת נתנו עוד טעם אחר שצריך הזמנה וקביעות מקום כדי להרחיק החיצונים שיש להם שייכות להדבק באותו הרוח שהולך ערטילאי בלא בנים, כמו שעושים זימון בברכת המזון. ומחמת אלו השלשה טעמים ממש צריך הכא נמי קביעות לתפלה, שידוע שהמזיקים כשמם כן הם שכוונתם למיד להזיק לאדם, ולעולם יש להם צרות עין בטובתו ויש אדם סדרת תפלה לא יחיו לך צר עין מלמעלה, שנאמר 'היעדרן שועל לא בצד', ולכן משאלותיו וישיתן לו טובה, ועל זה אמר ר' יוחנן גופיה (ירושלמי תענית פ"ג ה"ו) אם סדרת תפלה לא יחיו לך צר עין מלמעלה, שנאמר 'היעדרן שועל לא בצד', ולכן כשאדם קובע מקום ומזמין הקדושה אין להם למקטריגים עוד מקום למעלה. וזהו מה שאמר אויביו נופלים תחתיו, שהיא מדה כנגד מדה ממש, הוא קובע מקום להשרות השכינה שהוא מקומו של עולם, כמו שאמרו רז"ל עה"פ 'הנה מקום את' (שמו"ר מו:), אף אויביו שהם המזיקים אינו מן הראוי שיהיה להם מקום להיות נצבים נגדו, כי הוא בעל המקום ולא הם, ונופלים תחתיו לעומקא דתהומא רבה, והרי זה נגד הטעם הנ"ל כדי להרחיק החיצונים. (זרע שמשון פ' האזינו אות ו').

לע"נ הג"ר שמאי ב"ר פרץ אקסל זצ"ל יא"צ ט"ו חשוון

גרש האמה הזאת. ג' במסורה, דין, ואידך 'גרש לץ', ואידך 'כלה גרש יגרש'. ויראה לפי ששרה אמרה 'כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק', והנה ידוע דמי שפרע החוב של 'כי גר יהיה זרעך', לו מגיע ירושת הארץ, וכמו שפירש רש"י בפרשת חוקת עה"פ 'כה אמר אחיך ישראל', דפירש"י: 'אמר לו אחים אנחנו בני אברהם וכו' נעברה נא בארצך, אין לך לעורר על הירושה של ארץ כנען, כשם שלא פרעת החוב.

ובזה מובן המסורה, 'גרש האמה הזאת ואת בנה', והיינו 'גרש לץ' כי היה מצחק, [כדכתיב 'ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק'], ואם תאמר אם אתה מדהוה מירושה, יוטל כל השיעבוד על זרע יצחק, וידוע שלא יכלו להתממה במצרים כי היו קרובים ליכנס לשער החמשים של שערי טומאה, לזה אמרה אל תירא, 'כי כלה גרש יגרש'.

ועתה השבעה לי באלהים כו' כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי. יראה שירמוז למה שאיתא דהא דבנשבע על דעת חבירו אין לו התרה, היינו אם נשבע על דעת חבירו בשביל טובה שעשה לו חבירו. ועל כן ביקש אבימלך שישבע לו על דעתו בטובה שעשה לו, ואז לא מצי להתיר הנדר, ולזה כאשר אמר 'אנכי אשבע' נגד הטובה, הוכיח אברהם על אשר גזלו ועשו לו שלא כדין [והטובה היכן היא], ואמר אבימלך לא ידעת'.

לע"נ הג"ר מיכאל אליעזר ליפמאן ב"ר אברהם משה פארשלעגער זצ"ל יא"צ ט"ו חשוון

מתו אחיו מחמת מילה, ובמקום דאיכא חשש בעלמא. כתב האבני נזר (יו"ד סימן שכ"ג), וז"ל: בדבר התינוק אשר מתו שני אחיו מחמת מילה, שאחיו הראשון לא יכלו לעצור דמו בשעת מילה ומת ר"ל, ושוב נולד אחיו השני ומלו אותו ונתרפא, וביום ששי למילתו נפתח נקב וכו' והלך הדם כל הלילה בלא יודעים, ובבוקר לא היו באפשרי להעמיד הדם עד שמת הילד, ואח"כ נולד אחיו השלישי, והורו גדולים להמתין שנה, ומלו אותו אחר שנה ועלה כהוגן והוא חי ובריא. עתה נולד בן זה, ודעת כבודו למולו אחר איזה זמן שיש שינוי הניכרת לכל שהוא גדול וחזק יותר מתינוקות הראשונים. הנה באמת טעמא בעי למה נמולו גם אחר שנתחזק כחו, אם ראינו שלא יכלו לעצור הדם. בשלמא אם מת מחמת חולשות, שהמילה הכשילה כחו, ודאי

תולדות הרה"ק בעל החזון יחזקאל זי"ע

סיפר החזון יחזקאל, שבהיותו בחור צעיר כבן י"ג, ותבער בו שלהבת חשקת שקידת התורה, ופעם בליל ש"ק אחרי הסעודה, ישב בבית הוריו בעיירה מוסט ברוסיה ולמד בשקידה עצומה ובחשק נפלא במסכת שבת דף אחרי דף, שעות ארוכות, ואמו ע"ה שכבה במיטה, ופתאום באמצע לימודו קם ממקומו והחל מסתובב בחדר אנה ואנה שקוע בשרעפים עמוקים, והרגישה בזה אמו ע"ה, וקראה ממיטתה: "אלטערקע!" [זה היה שמו השני של בעל החזון יחזקאל], על מה חושב אתה כעת?

והשיב: אמא, אני לומד עכשיו במסכת שבת, בתחילת הפרק השני 'במה מדליקין', שאמרו שם במשנה שאין מדליקין בשמן קיק, והגמרא שואלת מאי שמן קיק, ועל זה אמר שמואל ששאל 'לכל יורדי הים' מאי שמן קיק, והשיבו לו. ואני מתפעל ומתרגש ולומד מוסר והתעוררות לעצמי: הנה האמורא הקדוש שמואל, שהגמרא אומרת עליו שהיה גם רופא, והיה גם בקי גדול בחכמת הכוכבים והמזלות 'אסטרוולוגיה', ומכל מקום כשנפגש עם 'כל יורדי הים' - לא שאל ולא התעניין אצלם מאומה, לא מענייני רפואה, ולא מענייני תכונה, אלא רק דבר אחד בלבד היה כל משאת נפשו: להבין פשט בדברי המשנה הקדושה! מאי 'שמן קיק'!...! ללמדנו שאין לנו שום ענין בכל הנעשה בעולם, אלא אך ורק דבר אחד בלבד אליו נשואות עינינו: להבין ולהשכיל בתורתנו הקדושה.

אין ראייה כלל מקטן בן ח' ימים על ילד גדול. אבל אם לא יכלו לעצור הדם אשר עינינו רואות שגם באנשים גדולים נמצא דבר זה שכאשר ינקוף עצמו אף באצבע, קשה להעמיד הדם. א"כ למיחש מיהא בעי, כיון שהוא ממשפחה דרפי דמא, שמא גם כשיגדיל יהיה כך.

וצ"ל דמשום חשש בעלמא לא נדחה מצוות מילה לגמרי, שגם בכל מילה יש חשש סכנה, כמו שדרשו (גיטין נז:): עה"פ 'כי עליך הורגנו כל היום', שזה מילה, שפירש"י 'פעמים שמת'. ועל כן כיון דליכא חזקה על כשיגדיל, שוב מלין אותו. ואין לומר דנמתין עוד יותר, דזה ליתא, דאיזה שיעור ניתן. ולדחות מצוות מילה לגמרי אי אפשר מפני חשש. ולכן כתב הרמב"ם (פ"א מילה הי"ח), וז"ל: אין מלין אלא ולד שאין בו שום חולי, שסכנת נפשות דוחה את הכל, ואפשר למול לאחר זמן, ואי אפשר להחזיר נפש אחת מישראל לעולם, עכ"ל. הרי שהטעם הוא 'מפני שאפשר למול לאחר זמן', אבל לולא זה לא היה דוחין לגמרי מפני חשש.

[וכ"ס האבנ"ז באו"ח (סי' תנ"ג אות ו'), וז"ל: כתב הרמב"ם אין מלין ולד שיש בו חשש חולי שאפשר למול לאחר זמן. משמע שדבר זה חשש רחוק ולא הי' כדאי לדחות מצוות מילה עבור זה לולא שאפשר למול לאחר זמן].

וכמדומה לי שכן כתב בחת"ס [יו"ד סי' רמ"ה] וכו'. נחזור לעניינינו שכבר מלו אחד אחר שנה ועלה כהוגן, שיש טעם גדול להמתין עד שנה, שכבר ראינו שלאחר שנה לא הזיק המילה לאחיו, ממילא מחויב להמתין. אך כ"ז אם ה' שני אחיו מתים מחמת מילה בלי תת סיבה אחרת, אבל זה שאחיו השני לא ראו פתיחת הנקב להוציא דם עד הבוקר, והדם הלך כל הלילה, שיש לנו לתלות בזה. ויש ראי' שכן הדבר, שהרי בשעת מילה הועמד הדם בטוב, ולא כאחיו הראשון שבשעת מילה לא יכלו לעצור הדם, לכן ודאי ה' מחמת שכבר נחלש התינוק מחמת הילוך הדם בלא יודעים תחילה, א"כ אינו בכלל מתו אחיו מחמת מילה כלל, עכ"פ לפענ"ד למולו עכ"פ אחר שנראה שינוי הניכרת שהוא גדול וחזק יותר מן הראשונים.

לע"נ הג"ר אברהם יעקב ב"ר ישראל מרדכי טייטלבוים זצ"ל יא"צ י"ז חשוון

אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי. והיינו דבשבת נקרא ישראל 'בני היכלא דמלכא', ומבקשים 'שבתי בבית ה' כל ימי חיי' אף בימי המעשה. ושמעתי בשם רבי ר' בונם זצוקללה"ה שאמר,

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק להדרכת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח ויר"ש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן, וועט עס טוהן פאר אייער יושעה פרייוואט, בנאמנות, קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעגעבענקייט, מיט כוונה, במחניות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויזען פאר 2 וואכן.
- מזאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.
- מלאזט איין וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקט, שהוא עת רצון להתפלל, כדי איר זאלט קענען מיט זאגן די תפילה.
- די ת"ח גייט אליין צום ציון און מתפלל, נאכדעם וואס ער רופט נשמת הצדיק אל קברו (המקובל מהישמח שמה).
- די שטיין ווערט באגראבען ווי די ריכטיגע וועג, און אזוי זעהט מען עס נישט.
- מקען אויך אפנעמען די שטיין און עס אליין אראפלייגען ביי וועלכע צדיק איר ווילט.
- מקען באשטעלען אפאר שטיינער כדי מזאל עס לייגען ביי אסאך צדיקים.

דוקא אויך דעם מקובלדיגע אופן פון **מכן דורות ישרים** זעהט מען ווי עס ווערט מקוים די ווערטער פון אריה"ק אויפן אר: **יבצר הלב - אצטענדען זיין הארץ צו אידשקייט, שיהיה לבו לשמים לטובה - (ס'טירשט די גאנצע מענטש), ותראה מלאים - (וועט זעהן וואונדער), מקען עס געבען פון מעשר.**

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

מצוה נדירה שהמקיים אותה נוטל שכר כנגד כולם

כתב בשו"ע הרב (ת"ת פ"ב ס"א): 'מצות עשה של תלמוד תורה על כל אדם לעצמו ללמוד כל התורה שבכתב ושבעל פה כולה'. וכ"כ בסעיף י' וז"ל: ללמוד פעם אחת כסדר [תנ"ך] וכל התלמוד בבלי וירושלמי ומכילתא וסיפרא וסיפרי ותוספתות וכל המדרשים מתנאים ואמוראים כמו מדרש רבה ותנחומא ופסיקתות וכיוצא בהן ומדרשי רשב"י (-זוהר) כדי שיוכל לגמור כל התורה שבעל פה כולה פעם אחת בחייו, עכ"ל.

זה מצוה שרק יחידי סגולה מקיימים אותה, וקל מאד לקיימה אם מקציבים לזה זמן מועט בכל יום, ובוה זוכים לקיים מצוה נדירה של מצות ת"ת ששקול כנגד כל המצוות, ואין לשער גודל השכר שזוכים עבור זה בפירות בעוה"ז והקורן לעוה"ב

נפתרים לזכות י.ב.ח.ה. לנחת דקדושה מכל יו"ח

הספר שמסוגל לרפואה

יצא לאור הספר
מנחה חדשה

שהמחבר הרב"ק מופת הדור
מרן רבי ברוך פינחס מוסקאל'ע ז"ע,

יצא לאור ע"י מכון סל אורות,
מהדורת כיס נוחה במיוחד
אפשר להשיג הספר בתנודות הספרים
ליתר פרטים אפשר להתקשר ל
minchachadushe@gmail.com

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר וועט מען
מודיע זיין ביי די ציונים פון די **פלאצקע גאון** - ווארשא,
אבני נזר - סוכאטשוב, **צדקת הצדיק** - לובלין, **ילקוט**
סופר - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** -
ויען, **בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול** - הר המנוחות
אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט
פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח!"
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

בתחונות, שאמרו לו טעמים על מה
שלא למול מחמת חשש סכנה, אך לא
האמינו כי השגחת ה' הוא על הכל, ואף על
קרוצי חומר הקב"ה משיגה עליהם בכל
רגע ושומר עליהם.

והנה כתב הישמוח משה (פרשת נח) לפרש
מה שאמרו חז"ל (שמות פ"ב ה') שאל גוי
אחד את ר' יהושע בן קרחה מה ראה
הקב"ה לדבר עם משה מתוך הסנה,
ללמדך שאין מקום פנוי בלא שכינה
אפילו סנה, שנתגלה למשה מתוך הסנה.
שהתגלות השכינה באיזה מקום, אין מן
הצורך להעתיקת הכבוד שיהיה באותו
מקום, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין שום
דבר בעולם שאין בו כח אלקי המקימו,
והיינו ללמדך שאין מקום פנוי בלא שכינה
אפילו סנה, היינו דאף דבר היותר גשמי
וגרוע, יש בו כח אלקי המקימו, וזולתו
אין לו מציאות, ע"ש. ולפ"ז יש לבאר מה
שנגלה הקב"ה דייקא באלוני ממרא, דכיון
שנתן לו עצה על המילה, וזוהי הראה
דהוא מאמין דהשי"ת משיגה אף על
קרוצי חומר מן התחונות, על כן מדה
כנגד מדה נגלה הקב"ה בחלקו באלוני
ממרא, להראות שאף במקום גרוע וגשמי
ביותר הקב"ה משרה שכינתו וזה תהלתו
יתברך שמו.

לע"נ הג"ר שלמה קורח ב"ר יחיה צ"ל י"א צ"ג חשון
וישכם אברהם בבוקר ויחשב את חמורו.
אמרו (חולין צא): וישכם אברהם בבוקר
ויחשב, מכאן לת"ח שלא יצא יחידי
בלילה, והקשו בתוס' (ד"ה מהכא), הא
בקרא דעקדה לא היה יחידי, דשני נערים
היו עמו. ועוד הא שלוחי מצוה אינן
ניזוקין. ועוד דאין דייק מיניה (פסחים ד')
דזריזין מקדימין למצוה לא הוי טפי
מצפרא, דלמא משום דת"ח אין יוצא
יחידי בלילה, ע"ש.

ונראה דקושיא קמייתא יש ליישב, כיון
דלא ידע המקום שאמר לו ה', ולא רצה
שיהיה הנערים אצל העקדה שלא יעכבו
עליו, לכן לא היה יכול לצאת בלילה.
ואיך ב' הקושיות חדא מתיישבת
בחברתה, דאין זריזין מקדימין קודם
צפרא, דאי משום דת"ח לא יצא יחידי
בלילה, הא שלוחי מצוה אינן ניזוקין, אבל
כיון דזריזין מקדימין לא הוי אלא
מצפרא, ממילא לא היה יכול לצאת
בלילה, דלא שייך שלוחי מצוה אינן
ניזוקין.

ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים. כבר
הקשו איך מתחיל 'והאלקים נסה את
אברהם', ואח"כ למה על ידי מלאך אמר
כן. ונראה לי כי מבואר ברמב"ם (פ"י
מהלכות יסודי התורה), דהנביא אם אמר
דבר גזירה, אם נתבטל אינו נביא שקר, כי
ע"י תשובה נתבטל, כמו משא נינוה ע"י
יונה בן אמת, אמנם אם לטובה לא
נתקיים, הרי זה כנביא שקר, עכ"ל. והנה

שהמכוון ששאל מאת ה' שזה יהיה המבוקש
שלו, וזה שנאמר 'אותה אבקש שבתי בבית ה'
' והעיקר הוא הרצון, וכמו שאנו רואים
שמכל פעולת אברהם אבינו שהיה מכניס
אורחים ומקרבן לידעת ה' והקריא שם ה'
בפי כל בריותיו, לא נכתב בתורה רק ברמז
'ויטע אשל', 'ויקרא בשם ה' / אל תקרא
'ויקרא, אלא 'ויקרא', ובפרשה זו כתבה תורה
כל פרטי הסעודה שהאכיל למלאכים, שלא
היו צריכים למזונותיו ואכלו רק לכבודו,
משום ד'עלת לקראת הלך בנימוסה', ואיתא
בב"מ (פו): בשכר שלושה זכו לשלושה וכו',
ובמדרש רבה קא חשיב על כל פרט שפרע
הקב"ה לבניו במדבר בשוב ולעתיד לבוא.
ולכאורה טפי היה להתורה להזכיר מה שזן
לבני אדם הצריכין למזונות, ושפרסם
אלהותו יתברך שיהיה נקרא 'אלהי הארץ',
ולרמז קיבול שכר על זה. משא"כ המלאכים
שלא הוצרכו למזונות וגם לא לפרסום מלכות
שמים.

אך הענין על פי מה שנאמר 'כי קרוב וגו' בפ"ק
ובלבבך לעשותו, ולא כתיב 'ובמעשי'. והטעם
משום שהשי"ת דורש מהאדם רק הרצון בפ"ק
ובלבבך, וגמר המעשה מסייע השי"ת, וזה
שנאמר 'לעשותו', וכמו שמובא בזוה"ק (ח"ג
קס). 'כיון דישתדל בר נש ברעותא דליבא גבי
קוב"ה, לא בעי מינן אלא ליבא'. וכן הוא בגמרא
(סנהדרין קו): הקב"ה ליבא בעי. ובכאן אחר
המילה השיג אברהם אבינו חשק מחודש
לעבודת השי"ת, וכמו שאמרו (יומא כח): 'אנן
מאברהם ניקום ונגמור', ופירש"י להיות זריזין
כאברהם. וכאן שהשיג חשק ישראלי ועשה
כל דבר בחשק נפלא, ולכן נפרע לבניו על כל
פרט ופרט במדבר ובישוב ולעתיד לבוא.
ונכתב בתורה מעשה זו להודיענו שהעיקר
מה שהשי"ת דורש מאתנו הוא החשק
והרצון בפ"ק ובלבבך רעותא דליבא, וגמר
המעשה יגמור השי"ת שיהיה לטוב.
וזה שנאמר 'אחת שאלתי וגו' אותה אבקש
שבתי' וגו', שיהיה זה על כל פנים המבוקש
שלי 'שבתי בבית ה' כל ימי חיי'. וזה החשק
משיג הישראל בשבת, דשבת ברזא דברית,
ומשיג ישראל החשק, וכמו שאמרו (ברכות
יז). גלוי וידוע שרצונו לעשות רצונך, ואף
שרק בשבת נקרא הישראל יושב בבית ה',
מ"מ המבוקש להיות תמיד בבית ה',
ומשתדלי באורייתא תלמידי חכמים
כשבתות וימים טובים (רע"א מהימנא זוהר
ח"ג כט), שהם תמיד יושבין בבית ה' כמו
בשבת.

לע"נ הג"ר גדליה יוסף ב"ר יצחק בערינשטיין צ"ל י"א צ"ג חשון

וירא אליו ה' באלוני ממרא. יש לדקדק על מה
היה התגלות השכינה במקום 'ממרא', ועל
מה זכה לזה. ונראה, דהנה מבואר במדרש
(פמ"ב ח') דכשאמר לו הקב"ה לאברהם
למול, הלך ונמלך בשלושה אהביו ענר אשכול
וממרא, וענר ואשכול אמרו לו שלא למול,
וממרא יעץ לו על המילה. והנה ענר ואשכול
שיעצו לו שלא למול, כפרו בהשגחת ה'

מכון מליצי יושר

הגדרות אבני נזר - מהדורת לאנדא

על פרשיות התורה ומועדים
עם ביאורים הארות והערות

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות
ליתר פרטים, וכן לקבלת גליון "מליצי יושר" בכל שבוע: gilyonmy@gmail.com

הופיע ויצא לאור

"הגיד אדמו"ר
זצוקללה"ה קודם
פטירתו שאם ילמדו
בספרים שלו, יהיה
למנו ולעור גם אחר
פטירתו ממש כמו
בחיים"

(ארץ צבי עה"ת עמ' רמ"ב)

מלוקט מתוך גליונות
"מליצי יושר"
שיוצא לאור עולם
מודי שבווע בשבוע

הבאים בפירוש, ורק דכתיב שיוסף עשה כן, וע"כ אין ללמוד מזה אעכשיו, דאין למידין מקודם מתן תורה, וזה פשוט.

לע"נ הג"ר יהודה ליאון פטילון בן שרה זצ"ל יא"צ ט"ו חשוון

ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה' יראה. ידוע דהר המוריה הוא ההר שעליו נבנה ביהמ"ק שבירושלים, וקראה כן 'ירושלים' שם בן נח, שהיה מלכה הראשון של ירושלים. והכוונה של 'ירושלים' יראה שלימה, היינו שבעוה"ז שיצה"ר שולט, צריך שיהא לאדם יראת העונש מקודם הנקרא 'יראת אלקים' - מידת הדין, ואח"כ יכולים לעלות ולהשיג יראת הרוממות שהיא יראת ה'.

והנה אמרו (ב"ב עה:) לעתיד לבא יקרא שם ירושלים ה', כדכתיב בסוף נבואת יחזקאל 'ושם העיר מיום ה' שמה'. ויכולים להתאים את זה הפסוק לפי המדרש (בר"ר מט:ב), דאף שם החדש שעתיד הקב"ה לקרוא לירושלים, גילה לאברהם אבינו ע"ה. ולפ"ז הכי פירשו: 'ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה', יראת הרוממות, שאז יבוטל היצה"ר מהעולם, ולא יצטרכו עוד יראת העונש, שע"י שם אלקים מידת הדין, אלא שם הוי"ה מידת הרחמים לבד יספיק, כבקשת יעקב אבינו 'והיה הויה לי לאלקים', שבמקום עולם הטבע שהוא גימטריה 'אלקים', יתגלה עולם הנס שנשפע משם הוי"ה, 'אשר יאמר היום' בעוה"ז 'בהר' גימטריה 'רז', ה' יראה', שהיום בהנהגה זו נוהגים רק עם הצדיקים הגדולים שיש להם יראת הרוממות כדכתיב 'סוד ה' ליראיו', [וזה 'רז'], דעיד'ז הם יכולים לעשות מופתים שלא כדרך הטבע.

לע"נ חיה הינדל ב"ר משה חיאל חיים וואזנר ע"ה יא"צ ה' חשוון

מחילת תנאי הוי קיומו. כתיב 'אז יקרא יהושע לראובני ולגדי ולחצי מטה מנשה ויאמר אליהם אתם שמרתם את כל אשר צוה אתכם משה ועתה פנו ולכו לכם לאהליכם'. (יהושע כב:א). וקשה, הלא לא נכבשה עוד כל הארץ, ומשה הלא אמר 'ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחוזת'. אלא ראה מכאן

אמרו (ברכות ד') שיעקב אבינו אמר 'קטנתי מכל החסדים', דחשש שמא גרם החטא, אע"פ שהבטיחו השי"ת. וע"כ צ"ל [דאם הקב"ה בעצמו מבטיח, אז אפשר שיגרם החטא. אבל אם הקב"ה הבטיח ע"י שליח, אז כיון] שנמסר לשליח, אז אי אפשר לחזור, דהוא כמו 'תן זכאי', וזכין לאדם שלא בפניו. ועכ"פ מוכח דע"י שליח קיים ההבטחה, ולכן 'ויקרא אליו מלאך', כי כדי שיתקיים עכ"פ ולא יהיה עוד קטרוג ע"י חטא.

לע"נ הג"ר אליהו יוסף ב"ר גדליה אהרן דאבינאוויטש זצ"ל מבאפאלוי יא"צ יג חשוון

וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני ה'. אמרו (ברכות כו:): תפלות אבות תקנום, אברהם תיקן תפלת שחרית שנאמר 'וישכם אברהם בבקר'. והקשה הגר"י ענגיל (בית האוצר מערכת א-ב כלל א' אות ז'), וז"ל: וקשה דאין יש חיוב מכח האבות, הרי זה לימוד מקודם מתן תורה, ועיין תענית (כח). דמשום דתפלות אבות תיקנום, קרי להו הש"ס התם 'דברי תורה', ותפלת נעילה דהוא רק תיקון חכמים, קרי לה 'דברי סופרים', ע"ש ברש"י. וקשה דמאי מעליותא דתיקון האבות, אדרבה הא אין למדין מקודם מתן תורה, ואי משום שחכמים דאחרי מתן תורה ציוו לקיים תיקון האבות הזה, א"כ זהו שוב רק חיוב חכמים כתפילת נעילה. וצריך לומר דתפלות היה בקבלה לחכמים שלא לבד שהאבות בעצמם התפללו, ונלמד מקראי בברכות שם, רק שתיקנו האבות בפירוש לזרעם אחריהם ולדורות הבאים שיתפללו ה' תפלות. וכן מבואר בהדיא במדרש משלי (פרשה כ"ב) 'אל תסג גבול עולם אשר עשו אבותיך', אם ראתי מנהג שעשו אבות, אל תשנה אותו, כגון אברהם שתקן תפלת שחרית, ויצחק מנחה, ויעקב ערבית, שלא תאמר אף אני אוסיף תפלה אחרת, שנאמר 'אשר עשו אבותיך', לא עשו להם בלבד, אלא לכל הדורות ע"כ.

[וצ"ע קצת דלמה ליה קרא ד'אל תסג', הא בלאו הכי יש כאן איסור מפאת בל תוסיף, וכמ"ש הראשונים בפ"ג דברכות. ודע דממדרש הנ"ל דחשיב הוספת תפלה הסגת גבול התפלות, מוכח דהוספה בדבר, חשוב עקירת הדבר, (וכסברת הלחם משנה פ"ב בברכות ה"ח)].

וכיון דתיקנו בפירוש לדורות הבאים, לא שייך ביה אין למדין מקודם מתן תורה, ורק באבילות שבעה הוא דאמר (בירושלמי מו"ק פ"ג ה"ה) דממאי דכתיב 'ועש לאביו אבל שבעת ימים', אין ללמוד על עכשיו, משום דזה איננו תיקון לדורות

חדש מבית מכון מליצי יושר

הגדרות אבני נזר - על ענייני מילה

ליתר פרטים, וכן לקבלת גליון "מליצי יושר" בכל שבוע:
gilyonmy@gmail.com 732.510.0560

"הופיע ויצא לאור"

הגדרות חזון יחזקאל

על התורה ומועדים עם ביאורים הארות והערות

מלוקט מתוך גליונות

"מליצי יושר"

שיוצא לאור עולם מדי שבוע
בשבוע

הג"ר שלום אייזן זצ"ל
בעת הספרו בשעת הלוייה
של מרן בעל החזון
יחזקאל, הכריז:
"נצטויתי מאת רבינו
לפרסם שהבטיח שימליץ
טוב למי שילמוד בספריו,
וכן למי שיפיק את חידושי
תורתו"

(ברכות אפרים אור"ח ח"ב עמ'
רמ"ח)

אפשר להשיג הספר בחנויות
הספרים המובחרות

הפצה ראשית: גרינפעלד
718.633.8103

ליתר פרטים, וכן לקבלת גליון "מליצי יושר" בכל שבוע:
gilyonmy@gmail.com 732.510.0560

שהם נטלו חלק בכיבוש, אז 'ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחזה'. (חזו"י מכות פ"ב ה"ב).

לע"נ הגר"ר לייב ב"ר יצחק מחברון זצ"ל בעל הסיורים, יא"צ ט"ו חשוון

הספרים שנתחברו בזמנינו. מבואר בספרי קבלה, כי כל הספרים שנכתבו ונתחברו ע"י חכמי הדור שכולם מדברים בפשטי התורה, שכל אחד מהמחברים, באותו הספר שחיבר, הוא יעסוק בגן עדן לעתיד מה ששייך לפנימיות אותם הדברים שכתב בספר, כי כל הדברים שניתנו בפשט אפילו הש"ס המשניות והברייתות, כולם מיוסדים ע"פ הסוד, ורק שנתלשו בלבוש של פשט בכדי שיובנו לאנשים הגשמיים, אך ליודעי חן יכולים לפרשם ע"פ פנימיותם, ראה בכתבי האריז"ל (שער מאמרי רז"ל, ושער הפסוקים) וכן במגיד משרים, ותראה פלאות מה שמפרשים הפסוקים ע"פ סודות התורה, ואפילו פירוש רש"י על ש"ס וכ"ש שעל התורה, ונמצא דכל התורה שלומדים בעוה"ז לשמה, יזכו לעסוק באותה תורה שעסקו בה בפנימיותה, וכ"ש אלה שהיה להם זכות לעסוק בתורת הקבלה בעוה"ז, שבדאי שיזכו לעסוק בסודי הסודות של התורה. ומבואר כך, שאלו הלומדים שלא עסקו כלל בתורת החן, ועכ"פ עסקו כפי יכולתם בפלפולי התורה, שהקב"ה חדי בפלפולא דאורייתא, ולמדו תורה לשמה, שחרם גם רב מאד, שיעסקו לעתיד בסוד אצילות. אבל אלו שזכו לעסוק בסודות התורה בעוה"ז, אז לעתיד הם יעסקו בסוד שבסודות שהוא אצילות דאצילות, וזהו מדריגה הכי חשובה, ואשרי שזוכים בלימוד תורת הנסתר. וכן כל אותם הספרים שנתחברו בעוה"ז ע"י גדולי התורה, מוכרחים להיות קיימים לעתיד לבוא, בכדי שכל מחבר יעסוק בפנימיות של

חדש מבית מכון מורשת הגר"ח

כרך
חדש

moresheshagrach@gmail.com • הפצה ראשית בארץ: ספריית - גיטלר • בחו"ל: עם הספר - לעווין

להא שכתוב בשו"ת הרא"ש (כלל ל"ה אות ט') וז"ל: וגם תנאי בני גד ובני ראובן, מילתא דפשיטא היא דאם אמרו יהושע וישראל אין אנו צריכים להם, דהיו פטורים מתנאי שהתנה עמהם משה לעבור חלוצים לפנייהם, ולא היו מפסידיים בשביל זה נחלתם בעבר הירדן. ומהתם ילפינו לכל התנאים, שמחילת התנאים הרי זה כקיומם, עכ"ל הרא"ש.

ויש לדברים אלה שורש בכתובים בפרשתינו, דבתחילה אמר משה לבני גד ובני ראובן 'ועבר לכם כל חלוץ וגו' ונכבשה הארץ לפני ה' ואחר תשובו. אבל להלן כתיב 'ויצו להם משה את אלעזר הכהן ואת ראשי אבות המטות לבני ישראל, ויאמר משה אליהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הירדן וגו' ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחזה, ולא כתיב כאן 'ונכבשה הארץ לפני ה' / כמו שכתוב קודם. והיינו משום דלכא פד ובני ראובן עצמם אמר משה שישבו רק כאשר ונכבשה הארץ לפני ה', כלומר כל הארץ אשר לפני ה', כדי שלא יוכלו לומר שיצאו ידי חובתם בכיבוש חלק ממנה. אבל ליהושע ולאלעזר הכהן אמר משה 'ונכבשה הארץ לפניכם', בכך הדבר תלוי אם בעיניכם יהא הדבר נחשב

'פנים יפות' לבעל הפלא"ה

בעל הפלא"ה בהקדמה לספרו כתב, וז"ל: 'כל המעיין ועוסק בספרי, יתברך מקל עיילא, בברכת ה' הרחבה והמלאה, וינצל מכל עמל ותלאה'

ויתפלל אברהם וגו' כי עצר עצר ה' בעד כל רחם לבית אבימלך וגו' על דבר וגו'. הנה מה שאמר 'מות תמות אתה וכל אשר לך', מה שהיו נענשים ביתו של אבימלך, מפני שהיו שמחים בבבושתה, כפירש"י בפסוק 'עד בכור השפחה והשב' (שמות יא:ה), ולפי שלא היה העונש אלא על המחשבה שאין מכיר בו אלא ה', לכך הוכח במצרים ע"י ה', ולא ע"י מלאך. והכא נמי לקה בעוצר רחם שהוא מפתח של חיה שאינו נמסר לשליח (ע"י תענית ב.), ולכך פירש"י גבי פרעה כתיב 'וינגע וכו' על דבר שר', שאמרה שרה למלאך [להכות את פרעה]. ולא פירוש הכא כן, מפני שעצירת הלידה לא נמסר למלאך. והיינו דכתיב בתחילה 'ויתפלל בעדך וחיה', שהיה חייב מיתה על הגזל, וע"ז הועיל תפלתו של אברהם, אבל מה שלקה בעצירת הרחם שהיתה בשביל בושת של שרה, ע"ז לא הועיל תפלתו, כי אין בידו למחול על כבודה, אבל כיון שנתן דמי בושתה נתפא. והיינו דכתיב 'כי עצר עצר וגו' על דבר שרה אשת אברהם, ר"ל שהעצירה היתה בשביל בושת של שרה.

תולדות בעל האבני נזר זי"ע

מימי ילדותו של האבני נזר זי"ע, היה ידוע חולי, אמו ספרה שכאשר היה עדיין תינוק מוטל בעריסה, חלה מאד, והרופאים כבר אמרו גואש לחיי, ואמו מרת 'דוברוש', ישה בפתח הבית ותלתה עיניה למרום ובכתה. והנה פתאום עבר איש אחד, ופנה אליה בלשון נכרית, קראה בשמה, ושאל: 'דוברוש! מה את בוכה כל כך?' והיא לא הטתה אזנה אל דבריו מחמת צערה, וכאשר שנה ושילש להפציר בה לומר לו את סבת בכיה, סיפרה לו שהאוצר שלה הילד היקר הזה הנהו בסכנה גדולה, ואמר לה האיש: "אל תיראי מאומה, רק לכי ועשי לו רפואה פלונית, והילד יהיה בריא". ורק כילה לדבר את דבריו, נעלם האיש ולא ראתה עוד, והרפואה שצוה לעשות הועילה, והתינוק שב לאיתנו. את הסיפור הזה שמע האבני נזר מפי אמו בילדותו, היה מספר בעצמו לעת זקנותו, והיה אומר שהאיש הנכרי ההוא היה אליהו הנביא, ושאלו הצדקת זכתה לדבר עמו פה אל פה.

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יוסף מרימנוב זי"ע אמר:

בעודי בחיים אני מנענע עם כל העולמות, ולאחר פטירתי אחזיק טובה למי שידליק נר לטובת נשמותי (ספר מנחם ציון).
נתפרסם ע"י הרה"ח המפורסם ר' מרדכי יצחק סאמעט שליט"א

תורת ספרו, כי הפשט הוא רק הלבוש, ושם לא עוסקים בלבוש רק בפנימיות שהיא בחינת תורת אצילות. ועוד מבואר על מחברי ספרים שבזמנינו, שכל אחד חיבר לפי מה שקיבלה נשמתו בהר סיני, ומבואר בזוה"ק פרשת בלק כי כל מלה שמחדש האדם בין בכתב בין בע"פ מיד אכתיב לגבי בני מתיבתא, אי מלה זכאה איהי כמה עטרין מעטרין לגבי בני מתיבתא. והמקובלים מפרשין שענין העטרה הוא מאותם החידושים עצמם שחידש, שנעשים עטרה בראשו ובכל גופו בבחינת 'חלוקא דרבנן'.

אחד מגדולי המקובלים כותב שראא את אביו שהיה גאון ומקובל עצום שנגלה לו בחלומו וראה אותו מלוכש בספריו שהוציא לאור בעוה"ז כאן, ובכן כל אותם החיבורים שחיבר ת"ח והלומד תורה לשמה לשם ה', נעשים לו עטרה בראשו ובכל גופו, וזה נשאר לו לעולם, ומהם יכול ללמוד סתרי התורה, וא"כ אנו רואים שכרם של מחברי ספרים אפילו של ימינו אנו.

והנה בזוה"ק שהזכרנו מבואר 'אי מלה זכאה איהו', זאת אומרת החידוש שהת"ח חידש זהו אמת, אז 'כמה עטרין מעטרין לגבי בני מתיבתא', ובאמת מאיפה אנו יודעים אם זה חידוש נכון או לא, אבל על זה כבר תירץ הקצוה"ח, שמי שמחדש חידוש ואח"כ מוצא בהראשונים, וא"כ האדם הזה יודע שיש לו הכח לחדש אמת, כיון שהראשונים זכו לכוין ולחדש לאמיתה של תורה, ועכשיו אם הת"ח מחדש, והרבה פעמים מוצא שכיוון לדברי הראשונים, אז כבר יכול לחדש חידושים נכונים. וא"כ רואים איך שכל ת"ח צריך לחבר ספרים ולהדפיסם, ואז יזכה לעסוק בספרו לעתיד לבוא בפנימיות של תורת ספרו, ואפילו שלעתיד לבוא הלימוד יהיה בתורת הנסתר, אבל ספרו ישאר גם לעתיד לבוא בכדי שילמוד פנימיות התורה של ספרו, וגם שזה היה בשביל 'חלוקא דרבנן' של המחבר ועטרה לראשו, וזה נשאר לו לעולם. וא"כ כל אחד צריך לחבר לכל הפחות ספר אחד, ומי שיש בידו צריך להדפיס הרבה ספרים, וכל אחד שמחדש חידושי תורה צריך להכין לו ממון אפילו בכמה שנים עד שיהיה בידו להדפיס ספרו, כדי שיהיה לו ספרו לעתיד ללמוד בו פנימיות ספרו לעוה"ב ולימות המשיח, ומי שאין בידו גם זאת צריך לצוות לבניו שידפיסו ספריו כדי לזכותו לעתיד לבוא ללמוד בספרו פנימיות התורה ועטרה לראשו ולכל גופו.

בעל הפלא יועץ רבי אליעזר ב"ר יצחק פאפו זי"ע הבטיח: 'ממי שאקבל ממנו טובה, אשתדל לשלם לו במיטבא, ולבקש רחמים עליו'

הכנסת אורחים. מצות הכנסת אורחים היא מצוה רבה שמנו אותה בכלל דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז והקרן קיימת לו לעוה"ב, אשרי איש שיוכל לעשותה בהיות לו רוחב בית מושב, חסד גדול הוא עושה, שהחסד יגדל ערכו לפי צורך המקבל ודוחקו וצערו. והנה אם בא אורח לעיר איש עניי שאין ידו משגת ליקח לו מלון לעצמו, או שאינו לפי כבודו לישב במלון, או שאין מלון נמצא בעיר, מה יעשה אותו האיש, אם אין איש מאסף אותו הביתה והואו גר בארץ נכריה, אנה יפנה לעזרה, וכי ימצא איש שמאסף אותו, חיה יחיה ממש, ולכן למצוה רבה יחשב, ולפי גודל המצוה ככה יעשה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו, ולכן עול האורח יקל בעיניו ועול יסבול ולא יבול, אשרי איש אוהב את ה', לפי רוב האהבה אין טרחא ואין כסף נחשב בעיניו נגד עשות נח"ר ליוצרו. אבל כבר אמרו מכלל הזהירות שלא תהא זהיר הרבה, וכתוב 'אל תהי צדיק הרבה', ולכן יזהר במה שכתב בספר בן סירא לא הכל תביא ביתך, שאם יודע בו שאינו איש טוב לא יביאהו אל ביתו, ובפרט אם אין לו אלא בית אחד עם אשתו ובני ביתו, אם יקבל אורח בביתו שישן עמו בביתו, עבירה היא בידו, וגם כשיקבל אורח בביתו ישמור נכסיו ממנו כדי שלא יבא לחושדו אם יחסר לו שום דבר, כמאמר רז"ל כל אדם הוי חושדן כלסטים ומכבדן כרבן גמליאל.

ומתנאי מצות הכנסת אורחים שיהא מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות, ויותר חשוב ומקובל ומרוצה בעיני אלקים ואדם פת חריבה עם יפה עינים וטוב רואי, ממאכילו פטומות בפנים זועפות. ואם קשה בעיניו להוציא הוצאה מרובה מקוצר יד או מקוצר רוח, אל ירבה בהוצאה, ואל ישיאנו יצרו לומר שכדי להזמין אורח צריך הכנה הרבה, כדאמרי הני נשי שעניניהן צרות באורחים, שכל אשר בבית ימעט בעיניהן כשיש אורח וכו', באומרן אי אפשר לכבד אחרים בקלון עצמו, ומתוך כך ממנעי ולא מייתו אורחים, אבל זו עצת יצה"ר הוא למנוע טוב מבעלי מצוה רבה כזו. לכן אם קשה עליו ההוצאה, אל יחוש להוציא יותר על מה שהוא רגיל כדי שלא יכבד עליו האורח, ואין זה קלון, אלא כבוד דניחא ליה לאורח שלא ירבה בהוצאה כדי שלא יתא כבד, וכל מה שרואה שמרבים בהוצאה, הוא מצטמק בחושבו כמה טרחות טרח בעה"ב בשבילי, וחושש שסוף סוף יכבד עליו. אבל כשרואה שאינו מרבה בהוצאה, נח לו, וברוח שפתיו ישיבניו בדברים טובים ויפק לרעב נפשו באופן שיאכל בשמחה לחמו וישתה בלב טוב מימיו.

והן בכלל שאפי' אם יש כעס וצער בלבו מחמת איזו סבה, יסיר כעס מלבו ואל יראה בפני האורח אלא פנים שוחקות, לבל יחשוב האורח שבשבילו פניו רעים, וידוע מארז"ל שהנותן צדקה לעני מתברך בשש ברכות והמפייסו מתברך ב"א ברכות, ולעולם אל יזוז ממחשבתו גודל המצוה וגודל שכרה למען לא יכבד עליו ויעשה בחיבה יתירה, ובפרק הנסיעה הענק עניקנו צידה לדרך כברכת ה' אשר נתן לו וילווה וילך לו, ובזה יברך ה' חילו.

מוסרי הגאון אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל 'מבטיח אני להעושים לטובת נשמת' אלחנן יוסף בן שמואל וצפורה', להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה די'ן

על אמנו שרה שרצה לתת לאורחים סולת דוקא קמח נאה, אמרו חז"ל מכאן שאשה ענינה צרה באורחים, מכאן ראייה שמה שגאה מדאי, נובע דוקא מצרות עין, ודוקא הקמח הפשוט שאברהם אמר לתת, מורה על עין יפה, דברים פשוטים שאינם מרהיבים את העין ואין מתבלטים בחיצוניותם המסנוורת, הם דוקא שמשרים על האורח הרגשת נוחות פנימית ומזמינים אותו לבא פעם נוספת.

'אמרות טהורות' להג"ר בנימין ב"ר לוי חדאד זצ"ל מג'רבה

כתב בהקדמת ספרו, וז"ל: **"והני מברך בברכה המשולשת בני חיי ומזוני לכל הלומד בספרי זה אפילו פעם אחת בשבוע, ברך ה' חילו להיות מוצלח בנכסיו בזכות הרבנים הנזכרים פה, יאריך ימים ושנים ביראת ה', וכל ימיו יהיה דשן ורענן וינצל מכל צרה וצוקה, אמן כן יהי רצון".**

הכצעקתה הבאה אלי. ארז"ל שזה נאמר על בתו של לוט שנתנה פת לעני והמיתוה במיתה משונה. ויש להקשות איך קרה כזאת לעושה צדקה, הרי כתיב 'וצדקה תציל ממות', ודרשו חז"ל אפי' נגזרה עליו מיתה. וי"ל משום שלא היה לה לבתו של לוט לסמוך על הנס במקום דשכח היצקא, כיון דאנשי סדום הסכימו שכל הנותן צדקה לעני אחת דתו להמית.

'רבינו בחיי' לרבינו בחיי ב"ר אשר זי"ע הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע היה אומר: סגולה גדולה לפרנסה ללמוד הספר 'רבינו בחיי'. וסימנך: מאן דיהיב 'חיי', יהיב מזוני.

והאלקים נסה את אברהם. זו היא פרשת העקדה אשר ישראל בטוחים להיות זכות העקדה מגין עליהם בכל דור ודור. ואין הנסיון ח"ו אצל השי"ת אלא אצל הבריות, להודיע גודל מעלת הצדיק או הנביא. וכן אמר הכתוב: 'ה' צדיק יבחן וכו'. ודע כי נסיון העקדה היה לפרסם בעמים גודל חיוב היראה והאהבה בהשי"ת, כי האהבה על ג' חלקים: (א) מי שאוהב את המלך, ומתוך אהבתו יספר בשבחיו ויפרסם מעלותיו תמיד כל היום ויודיע לכל את גבורותיו, אבל לא היה חוסר מממונו כלום בשביל אהבתו. (ב) מי שאוהב אותו יותר מן הראשון, יספר בשבחיו ויתן כל ממנו בשבילו, אבל לא ימסור עצמו למיתה בשבילו. (ג) מי שאוהב אותו יותר משניהם, יספר בשבחיו ויתן כל ממנו בשבילו וימסור עצמו למיתה. והנה אברהם היה שלם בג' חלקים אלה: (א) סיפר בשבחיו של מלכי המלכים הקב"ה ופרסם אלהותו ויחודו בעולם, כענין שכתוב: 'ויקרא שם בשם ה' אל עולם', לפי שאנשי דורו היו נותנים הנהגת העולם אל הכוכבים והמזלות, והוא היה מדריכם בדרך האמת ומודיעם המנהיג היחיד שהוא אל עולם וכו'. (ב) פזר נתן לאביונים בשביל אהבת השי"ת, שהיה בעל אכסניא ופתחו פתוח לכל עובר ושב, וכן אמרו במדרש: ד' פתחים היו לו לביתו של אברהם והיו לד' רוחות העולם, וכל מי שנכנס בפתח זה יוצא בפתח אחר כדי שלא יתבייש מפני עוברי דרכים. וכן נרמז בכתוב: ויטע אשרי"ל בבאר שבע. ודרשו רז"ל: אכילה שכיבה לויה, ולא עוד אלא שהיה מחזר אחריהם ורץ לקראתם, שנאמר: 'וירץ לקראתם'. ועליו אמר הכתוב: 'יש מפזר ונוסף עוד'. ואין ספק כי היה נותן את כל הון ביתו באהבת השי"ת. (ג) מסר עצמו למיתה בשביל אהבת ה' כשהושלך לכבשן האש על קדושת השי"ת.

ולפי שהשיג מדרגת האהבה ועבר על ג' החלקים, קראו השי"ת 'אברהם אוהבי', אבל בענין זה של העקדה הראה אברהם תוקף אהבתו בהשי"ת שהיתה חזקה ועזה, אין להעריך אותה עם שלשה חלקים הנזכרים, ואין לדמותה למי שמוסר עצמו למיתה בשביל אוהבו או בשביל אדונו, כי ראוי היה אברהם אילו היו לו מאה גופין למסור את כולם למיתה על יצחק, אבל פעולה זו לא היתה כשאר הפעולות, והנסיון הזה לא היה כשאר הנסיונות, אין הטבע יכול לסובלו, ואין הכח המדמה יכול לחשבו, שיהיה אדם עקר וזקן בן מאה שנה, ולו עושר ונכסים וכבוד, והיה מתאוה לבן בתכלית התאוה, והיה לו בן אחר היאוש, היה ראוי לחשב תוקף האהבה החזקה לבן ההוא, ותכפל האהבה יותר ויותר לסוף שנה ממה שהיה בן שמונה ימים, ותכפל לחמש ועשר שנים יותר ממה שהיה בהיותו בן שנה שכבר הוא מגודל ומבחיין בין טוב לרע, ותכפל האהבה בהיותו קרוב לארבעים שנה, הוא הוא הזמן ששכלו של אדם עומד על השלמות, וזהו יצחק שהיה בן ל"ז שנה בזמן העקדה, ותכפל יותר ויותר כשיצוה לשחוט הבן הזה הוא בעצמו בידי, והאהבה הזאת אין דבר בעולם ראוי לעברה, ואברהם מתוך שהיה שלם באמונה עם היות הפלגת אהבתו אל יצחק, הכיר כי ראוי שתתגבר אהבת השי"ת על אהבת יצחק, ולחזק כח הפלגת האהבה החזקה הזאת שהיתה לו לאברהם בהשי"ת היתה נקלה בעיניו אהבת יצחק ובקש לשחוט אחר שלשה ימים שנאמר לו הדבר, כי אילו יעשה כן בפתע פתאום במקומו היתה פעולתו במהירות ובהלה, אבל כשהיה אחר מהלך שלשה ימים כבר נעשה ביישוב דעת ועצה, והוא שאמרו בבראשית רבה (תנחומא וירא כ"ב): למה ביום שלישי ולא ביום ראשון ולא ביום שני, שלא יהו אומות העולם אומרים הממו ערבבו והלך לשחוט את בנו. על כן עשה הפעולה ההיא ממש בידיים, ועמה נבחן במדת היראה ובמדת האהבה, יראה לא ליראת עונש, ואהבה לא לתוחלת גמול, כלומר על מנת לקבל פרס, כי זאת לא תהיה אהבה גמורה, שהרי יש שותה המשקה המר מדעתו שיועיל לו באחרית, וזהו שאמר: 'עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה' וכו'.